

Ikt. sz.: EUB-42/17-7/2025.

EUB-12/2025. sz. ülés
(EUB-71/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai Ügyek Bizottságának**
2025. október 29-én, szerdán, 9 óra 37 perckor
az Országház Széll Kálmán termében (főemelet 64.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása	5
A Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló 2023. évi LV. törvény végrehajtásáról szóló T/12679. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)	5
Határozathozatal	8
Az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság 2023. évi tevékenységéről szóló B/12369. számú beszámoló (Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)	8
Az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság 2024. évi tevékenységéről szóló B/12374. számú beszámoló (Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)	8
Dr. Dencső Balázs szóbeli kiegészítése	9
Kérdések, hozzászólások	11
Válaszok	12
EGYEZTETÉSI ELJÁRÁS - Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az 1308/2013/EU, az (EU) 2021/2115 és a 251/2014/EU rendeletnek a borágazatra vonatkozó egyes piaci szabályok és ágazati támogatási intézkedések, valamint az ízesített borászati termékek tekintetében történő módosításáról [COM (2025) 137; 2025/0071 (COD)] (Tájékoztató az aktuális helyzetről)	15
Dr. Ökrös Oszkár tájékoztatója	16
Kérdések, hozzászólások	17
Válaszok	17
EGYEZTETÉSI ELJÁRÁS - Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a talaj megfigyelésről és a rezilienciáról (talajmegfigyelési törvény) [COM (2023) 416; 2023/0232 (COD)] (Tájékoztató az aktuális helyzetről)	18
Dr. Ökrös Oszkár tájékoztatója	18
Kérdések, hozzászólások	19
Válaszok	20
Tájékoztató az EU-Mercosur kereskedelmi megállapodásról	21
Kérdések, hozzászólások	22
Válaszok	23
Az ülés berekesztése	24

Napirendi javaslat

1. A Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló 2023. évi LV. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/12679. szám)
(Kormány - nemzetgazdasági miniszter)

(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

(Vitához kapcsolódó bizottság)

Nemzetiségi napirendi pont!

2. Az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság 2023. évi tevékenységéről szóló beszámoló (B/12369. szám)
(Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)
(Beszámolót tárgyaló bizottság)

3. Az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság 2024. évi tevékenységéről szóló beszámoló (B/12374. szám)
(Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)
(Beszámolót tárgyaló bizottság)

4. EGYEZTETÉSI ELJÁRÁS - Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az 1308/2013/EU, az (EU) 2021/2115 és a 251/2014/EU rendeletnek a borágazatra vonatkozó egyes piaci szabályok és ágazati támogatási intézkedések, valamint az ízesített borászati termékek tekintetében történő módosításáról [COM (2025) 137; 2025/0071 (COD)]
(Tájékoztató az aktuális helyzetről)

Előterjesztő:

Dr. Ökrös Oszkár, az Agrárminisztérium helyettes államtitkára

5. EGYEZTETÉSI ELJÁRÁS – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a talaj megfigyelésről és a rezilienciáról (talajmegfigyelési törvény) [COM (2023) 416; 2023/0232 (COD)]
(Tájékoztató az aktuális helyzetről)

Előterjesztő:

Dr. Ökrös Oszkár, az Agrárminisztérium helyettes államtitkára

6. Tájékoztató az EU-Mercosur kereskedelmi megállapodásról

Előterjesztő:

Dr. Ökrös Oszkár, az Agrárminisztérium helyettes államtitkára

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság elnöke

Hollik István (KDNP), a bizottság alelnöke

Dr. Juhász Hajnalka (KDNP)

Dr. Cseh Katalin (Momentum)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Hegedűs Barbara (Fidesz) Hollik Istvánnak (KDNP)

Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz) Tessely Zoltánnak (Fidesz)

Riz Gábor (Fidesz) dr. Juhász Hajnalkának (KDNP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Juhász László főosztályvezető-helyettes

Dr. Tamás Csaba Gergely bizottsági főmunkatárs

Nyilas Dániel bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Dencső Balázs főigazgató (Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság)

Kisgergely Kornél államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Dr. Czeti András főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Dr. Ökrös Oszkár helyettes államtitkár (Agrárminisztérium)

Megjelent

Merkel Krisztina vezető kormányfőtanácsos (Nemzetgazdasági Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 37 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Köszöntöm kedves képviselőtársaimat, a kormány képviselőjét, a megjelent szakértőket, a sajtó képviselőit és az Országgyűlés munkatársait. Az Európai Ügyek Bizottságának ülését megnyitom. Engedjék meg, hogy tájékoztassam képviselőtársaimat, hogy a mai bizottsági ülésre vonatkozóan előzetesen írásban jelezte távolmaradását Barkóczi Balázs, Dudás Róbert alelnökök, dr. Hegedűs Barbara, dr. Hörcsik Richárd és Riz Gábor bizottsági tagok.

Az aláírt jelenléti ív és a helyettesítési megbízások alapján megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes. Ezúton szeretném megköszönni kedves képviselőtársaimnak, hogy a szokatlan időpont ellenére a kormánypárti képviselők biztosították a határozatképességet, képviselő asszonynak pedig azt, hogy az ellenzéki vélemény is megfogalmazásra kerül.

A mai napra hat napirendi pontra tettem javaslatot. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e e tekintetben észrevétel, hozzászólás. *(Nincs jelentkező.)* Nem látok ilyet.

Akkor elsőként a napirendről fogunk szavazni. Gépi szavazás következik most. Parancsoljanak! *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottságunk egyhangúlag fogadta el a napirendet.

A Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló 2023. évi LV. törvény végrehajtásáról szóló T/12679. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Az 1. napirendi pontunk a Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló törvény végrehajtásáról szóló T/12679. számú törvényjavaslat. Tisztelettel köszöntöm az előterjesztőket egy kicsi hibával, mert államtitkár urat várjuk. A legpontosabb értesüléseink szerint a másik bizottságból már elindult, úgyhogy ezért is kezdtem el a bizottság munkáját, a formális részeken túl fogunk esni, illetve főosztályvezető úr a maga részéről meg fogja tudni kezdeni az előterjesztői részt.

A mai részletes vitában módosító javaslatok hiányában a határozati házszabály 44. § (1) bekezdésében felsorolt feltételek vizsgálatára kell koncentrálnunk. Ennek alapján bizottságunk kiemelten vizsgálja az európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek való megfelelést. A vitát úgy fogom megnyitni, hogy akkor elsőként természetesen az előterjesztőnek adok szót a kormány képviselőjében, hogy röviden ismertesse a törvényjavaslatot, és nyilatkozzon majd a 44. § (1) bekezdésében szereplő kritériumoknak való megfelelésről. Czeti Andrásnak adom át a szót. Főosztályvezető úr, parancsoljon!

DR. CZETI ANDRÁS főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a szót. Kezdem először a legfontosabbal: az előterjesztő nevében nyilatkozom, hogy az asztalon fekvő törvényjavaslat, a T/12679. számú javaslat megfelel a házszabály 44. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek, így megfelel az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek, illeszkedik a jogrendszer egységébe, megfelel a nemzetközi jogból és az Európai Unió jogából eredő kötelezettségeinknek, és megfelel a jogalkotás szakmai követelményének. Köszönöm szépen.

Ezek után a nyilatkozatok után tisztelettel köszöntöm Kisgergely Kornél államtitkár urat. Elnök úr, visszaadnám a szót.

ELNÖK: Tisztelt Államtitkár Úr! Régen vártak önre ilyen feszülten. *(Derűltség.)* Parancsoljon, önt illeti a szó.

KISGERGELY KORNÉL államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Elnézést a tiszteletlenségért, de a másik bizottságból jövők egyenesen.

Elhangzott, hogy megfelel a házszabálynak a kormány benyújtott törvényjavaslata. Amit még érdemes erről elmondani, hogy a magyar kormány a 2024-es költségvetését védelmi költségvetésként határozta meg, amely háborús körülmények között is biztosítja az ország fizikai és gazdasági biztonságát. A költségvetés prioritásai között maradt a rezsvédelem és a honvédelem megerősítése, a családtámogatási rendszer fenntartása, a nyugdíjak reálértékének megőrzése.

2024-ben 0,6 százalékkal bővült a magyar GDP volumene, az enyhe gazdasági növekedést a bruttó reálbérek 9,2 százalékos emelkedése nyomán erősödő lakossági kereslet támogatta. A háztartások tényleges fogyasztása 4,9 százalékkal nőtt a tavalyi évben.

Az állami beruházások tervezésénél prioritás volt a hatékonyság és a takarékoság. A költségvetés a gazdasági növekedést és a foglalkoztatottságot kiemelten támogató projektekre összpontosított. Ezzel összhangban az új hiánycél elérését segítően döntés született 675 milliárd forintnyi beruházás elhalasztásáról, amelyek a későbbi években valósulhatnak meg.

2024 júliusában a kormány további egyenlegjavító intézkedéseket jelentett be összesen 400 milliárd forint értékben. 2024-ben a kedvezőtlen külső gazdasági környezet és az ebből adódó, vártnál lassabb növekedés, valamint az előző évi bázishatás növelte a hiányt. A tervezettnél alacsonyabb növekedés negatívan hatott az adóbevételekre, különösen az áfa alakulására, emellett a 2023. évi tervezetet meghaladó infláció magasabb kamatkiadásokat eredményezett 2024-ben.

Mindezek ellenére 2024-ben az államháztartás hiánya jelentősen csökkent a 2023. évi 6,8 százalékhoz képest; 2024-ben az eredményszemléletű hiány 5 százalék volt a GDP arányában; az államadósság a GDP 73,5 százaléka lett. Ennek elsődleges okai: a lassúbb gazdasági növekedés, a tervezettnél magasabb hiánycél és legnagyobb mértékben a forint átmeneti gyengülése.

2024-ben az eredeti terveknel kevesebb uniós forrás érkezett Magyarországra a '21-27-es időszak pénzügyi keretéből, valamint az RRF-ből. A kormányzat, annak érdekében, hogy az elindítani kívánt fejlesztések ne szenvedjenek csorbát, előfinanszírozta ezeket.

Az államháztartás központi alrendszerén belül a központi költségvetés 3857 milliárd forintos hiánya magasabban teljesült az előirányzatnál. A központi költségvetés bevételei esetében az előirányzathoz képest elmaradtak az adóbevételek, a legnagyobb kiesés az általános forgalmi adónál jelentkezett.

A 2024. évben az Európai Unió költségvetésébe Magyarország 617 milliárd forint hozzájárulást fizetett be, amellyel szemben áll a különböző uniós társfinanszírozású programok keretében lehívott 775 milliárd forintnyi fejlesztési forrás, valamint 540 milliárd forintnyi költségvetésen kívül kezelt támogatás, összesen 1315 milliárd forint beérkező forrás. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen a kormányzat képviselőjében megszólalóknak, és akkor most képviselőtársaimat illeti a szó. Kérdezem, hogy ki szeretne hozzászólni. Mindjárt nézem a kis gépemet, egyelőre még nem látok jelentkezőt. *(Senki sem jelentkezik.)*

Ha nincsen jelentkező, akkor engedje meg, államtitkár úr, hogy három kérdést tegyek fel. Ön is azzal kezdte, hogy a költségvetés fő szempontjai magyarországi szemüvegen keresztül - és talán itt egy kicsit a bizottság feladatköréből ki is lépek - a rezsivédelem, a honvédelem, a nyugdíjak reálértéke, a családvédelem voltak, és hogy az otthonteremtés korábbi vívmányait megtartsa, tehát hogy ezek stabilan megmaradjanak a költségvetésben. Erre szeretnék rákérdezni, hogy ez milyen módon tudott teljesülni.

Ami ténylegesen a bizottságnak a feladatkörébe tartozik, hogy a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköznek a forrásait 2026 végéig kell felhasználni, tehát ez a teljesüléseknek a határideje, ezért Magyarország a fejlesztéseket folyamatosan előfinanszírozza hazai forrás terhére. A kérdésem az, hogy ez milyen módon terhelte meg a 2024. évi költségvetést.

Illetve 2024 második félévében Magyarország EU-elnökségének a költségvetési kiadása az előttünk fekvő anyag szerint 10 milliárd forint költségvetési tételben jelent meg. Az lenne a kérdésem, hogy ez európai összehasonlításban milyennek tekinthető. A két kérdés után akkor visszaadom önöknek a szót. Parancsoljanak!

KISGERGELY KORNÉL államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm. Az első kérdés a rezsivédelemre, a nyugdíjak, a honvédelem kérdésére vonatkozott. Itt a honvédelmi kiadások a GDP 2 százalékában teljesültek, tehát megfeleltünk a 2024. évben érvényben lévő NATO elvárásoknak. Egyébként kevés olyan európai ország volt, amelyik ilyen hamar elkezdte komolyan venni ezt a 2 százalékos kiadást, és fejlesztette a haderejét.

A nyugdíjak esetében már januárban egy több mint 6 százalékos nyugdíjemelésre került sor, mert az infláció tekintetében 6 százalékot meghaladó volt a várakozásunk. Ha az infláció tényszerűen alacsonyabban alakul, akkor nincsen kompenzáció, tehát itt egy több mint 2 százalékos reálnyugdíj-emelkedés következett be 2024 tekintetében. A rezsivédelem intézményét pedig fenntartottuk, és erre a szükséges források a 2024. évben rendelkezésre álltak.

Az RRF-fel kapcsolatban azt tudom önnek mondani, hogy 2024-ben 115 milliárd forintnyi kiadás keletkezett a költségvetésben, amit az RRF-ben kívánunk elszámolni. 53 milliárd forint érkezett be az Uniótól előleg formájában. Ezeket valóban 2026-ig kell felhasználni, de számos más ország is küzd azzal, hogy ezeket a projekteket nem fogja tudni jövő nyárig befejezni, ezért van egy intenzív kommunikáció a Bizottsággal, hogy hogy lehetne ezeket valahogy rugalmasabban kezelni.

A magyar kormánynak is van ezzel kapcsolatban elképzelése, hogy hogyan tudjuk az RRF-es pénzeket felhasználni annak ellenére, hogy a blokkolás miatt egyelőre ebben nem tudtunk megfelelő sebességgel haladni, de ezen folyamatosan dolgozunk, és egyelőre nem mondtunk le egyetlen eurócentről sem az RRF tekintetében sem.

Az EU-s elnökséggel kapcsolatban most önnek nem tudom megmondani azt, hogy ez a többi uniós rendezvényhez képest hol helyezkedett el. Nem tudom, hogy a főosztályvezető úr tudja-e. *(Jelzésre:)* Ha a főosztályvezető se tudja fejből, akkor senki nem tudja *(Derűltség.)*, viszont megígérem, hogy ennek utánanézzünk, és ezzel vissza fogok önhöz jönni.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Végre egyszer sikerült önöket zavarba hozni. *(Derűtség.)* Engedjék meg, hogy egy pontos számot idecitáljak! A Rezsivédelmi Alap központi támogatása 2024-ben 483 milliárd forintra tehető. Csak azért, mert sokszor a parlamenti vitákban felmerül annak a kérdése, hogy ez mennyiben valós, kézzelfogható támogatás a magyar családoknak, azt hiszem, hogy ennél beszédesebb szám nincsen.

Mielőtt szavaznánk, szeretném rögzíteni, hogy a részletes vitában a bizottsági ülésen elhangzott, hogy az európai uniós támogatások kapcsán a tavalyi évben összesen 1507,8 milliárd forint kifizetés történt a kedvezményezettek részére a költségvetésen keresztül, és 558,7 milliárd forint értékben a költségvetésen kívül a közvetlen termelői és agrárpiaci támogatások révén.

Határozathozatal

Úgy látom, hogy több hozzászólási és egyéb igény nincsen, így szavazásra kerül sor. Ki az, aki egyetért azzal, hogy a T/12679. számú törvényjavaslat megfelel a határozati házsabályi rendelkezések 44. § (1) bekezdésének. Erről szavazunk elsőként. Parancsoljanak, most lehet szavazni! *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy a bizottságunk 6 igen szavazattal, 1 nem ellenében, tartózkodás nélkül megállapította a megfelelőséget.

Ezek után a részletes vita lezárásáról kell szavazzunk. Ki az, aki egyetért azzal, hogy a T/12679. számú törvényjavaslat részletes vitáját a bizottságunk zárja le? Most szavazhatunk. *(Szavazás.)* Köszönöm.

Megállapítom, hogy a bizottságunk 6 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 1 tartózkodás mellett szavazott a lezárásról.

Az utolsó teendőnk a jelentésről való döntés, amely a mai vitában elhangzottakat foglalja össze. Ki az, aki támogatja, hogy a mai részletes vita főbb megállapításait összefoglaló jelentést fogadjunk el? Ez a harmadik szavazásunk, amely most következik. *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy 6 igen, 1 nem ellenében, tartózkodás nélkül döntöttünk a jelentéstételről.

Megállapítom, hogy a mai vitánkban kisebbségi vélemény nem hangzott el, így ezt a hosszú részt most nem kell felolvasnom. Köszönöm szépen képviselő asszonynak, önöknek pedig köszönöm szépen a mai munkájukat.

Az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság 2023. évi tevékenységéről szóló B/12369. számú beszámoló

(Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)

Az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság 2024. évi tevékenységéről szóló B/12374. számú beszámoló

(Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)

Át is térünk a 2. napirendi pontunk tárgyalására egy nagyon rövid szünet után, amíg itt az előterjesztők kicserélik a helyeiket. *(Jelzésre:)* A mai turbulencia tovább folytatódik, elnézést kérve kedves képviselőtársaimtól és minden megjelenttől, a 2. és 3. napirendi pontunk előterjesztőjére, dr. Dencső Balázusra még várunk. *(Dr. Dencső Balázs belép a terembe.)* A turbulencia folytatódik, mert nem kell szünetet elrendeljek, hiszen már meg is érkezett. Megvárjuk, amíg elfoglalja a helyét. *(Dr. Dencső Balázs: Jó napot kívánok!)* Jó napot kívánok! Egészen nyugodtan foglalja el a helyét, Dencső úr! *(Megtörténik.)*

Tisztelettel köszöntöm főigazgató urat. Ez az első alkalom, hogy az EUTAF éves beszámolóit az Országgyűlés állandó bizottságában tárgyalhatjuk. Javaslom, hogy a két beszámolót együttesen tárgyaljuk meg, hiszen az Országgyűlés 2025. szeptember 22-ei döntésével kérte az Országgyűlés Európai Ügyek Bizottságát a 2023. évi és a 2024. évi EUTAF-beszámoló tárgyalására és a döntéshozatalra.

Kérjük főigazgató urat, hogy szíveskedjék bemutatni a szervezetet, annak fő feladatait és a beszámoló főbb megállapításait. A beszámolókat nyilvános ülés keretében tárgyaljuk. Főigazgató úr, parancsoljon! Önt illeti a szó.

Dr. Dencső Balázs szóbeli kiegészítése

DR. DENCSŐ BALÁZS főigazgató: (Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a lehetőséget. Ahogy elhangzott, azzal kezdeném, hogy bemutatom az EUTAF-ot. Az Európai Unió támogatásokat nyújt minden tagállamnak, és cserébe a megosztott irányítás keretében működő támogatásoknál elvárja, hogy bizonyos intézményrendszer kerüljön kiépítésre.

Ennek az alapszintű részei az első szintű ellenőrzés, az irányító hatóságok, illetve a közreműködő szervezetek, és hogy ezek jól működnek-e a tagállamokban, az Európai Unió előírása, hogy minden tagállamban működjön egy úgynevezett második szintű ellenőrzést végző szervezet, ez az audithatóság. Magyarországon ennek az audithatóságnak a feladatait látja el az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság. Tehát lényegében ennek a szervezetnek a fő célja az, hogy bizonyosságot nyújtson az Európai Bizottságnak arról, hogy az első szintű ellenőrzések megfelelően működnek.

Ehhez a következő eszközöket kapja, illetve kell alkalmaznia. Az egyik fontos ellenőrzési módszer a rendszerellenőrzés, amikor is az intézményrendszert ellenőrzi az audithatóság. Nagyon fontos, hogy az egyes projekteket is meg kell nézni, tehát statisztikai véletlenszerű mintavétel alapján ki kell választani bizonyos számú projekteket egy akkreditált mintavételi módszertannal, amelyek alapján az Európai Bizottság felé elszámolt - tehát amiket már a tagállam megkap az Európai Bizottságtól, tehát lehívásra kerülnek - összegekből, azokból a projektekből kell venni egy véletlen mintát, és ezeket a projekteket kell ellenőriznie az audithatóságnak.

A harmadik fontos ellenőrzés az, hogy a tagállamnak minden évben be kell nyújtania egy úgynevezett elszámolási csomagot. Ebben a csomagban benne vannak a végső számlák, amelyeket elszámolni kíván a tagállam a Bizottsággal. Ennek a végső, úgynevezett accountsnak, tehát elszámolásoknak a megfelelőségét kell ellenőriznie az audithatóságnak szintén.

Egy negyedik - a mi esetünkben elég gyakori - ellenőrzési feladat az, hogy amikor az Európai Bizottság vagy pedig az Európai Számvevőszék, amelyek egyébként szintén ellenőrzéseket végezhetnek, végeznek ellenőrzést Magyarországon, és találnak különböző problémákat, és úgy gondolják, hogy további intézkedéseket kell tenni, akkor még felkérlik az audithatóságot arra, hogy elvégezze ezeket a külön ellenőrzéseket, illetve ha az intézményrendszert kötelezi az Európai Bizottság bizonyos intézkedések megtételére, akkor ezeknek a validálására. Ezeket úgy hívjuk, hogy validációs ellenőrzések, validálások, ezeket kell még elvégezni.

Mire is terjed ki a hatókörünk? Én most itt megkímélnék mindenkit attól, hogy felolvassam egyesével, hogy hány operatív program és támogatás tartozik hozzánk. Mindkét beszámolóban felsoroltuk, tehát lényegében a strukturális alapok, a Szociális Alap, a Regionális Fejlesztési Alap, a Kohéziós Alap, illetve a Halászati Alap, ezek az alapvető alapok, amik hozzánk tartoznak. Egyvalamit szeretnék kiemelni, hogy a

mezőgazdasági támogatások nem az EUTAF hatáskörébe tartoznak, ebből néha félreértés szokott lenni. Nagy portfólió még a nemzetközi támogatások, tehát a szomszédos országokkal a különböző bilaterális együttműködési programok, illetve a multilaterális, tehát a több országot magába foglaló programoknak az ellenőrzése is hozzánk tartozik. Illetve vannak még speciális támogatási eszközök, amelyeknek az ellenőrzését szintén mi végeztük, illetve végezzük, az egyik ilyen a Brexit Alkalmazkodási Tartalék volt, de ez már lezárult.

Van egy úgynevezett Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz, ez a CEF-projekt, amit egy másik DG, egy másik főigazgatóság kezel, nem a Regio és nem az Employment, annak az ellenőrzését is mi végezzük, illetve nagyobb feladat lenne még az RRF, tehát a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz ellenőrzése. Itt még csak rendszerellenőrzéseket végeztünk, tekintettel arra, hogy még nem került benyújtásra kifizetési kérelem az Európai Bizottság felé. Vannak még Európai Unió kívüli támogatások, ezért a nevünk nem európai uniós támogatásokat, hanem Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság, mert a különböző bilaterális egyezségek alapján a Svájctól kapott támogatást is mi ellenőrizzük, illetve a korábban volt - meg ha majd lesz - Norvég, illetve EGT Alapnak a támogatásait is mi ellenőriztük, illetve ellenőrizzük.

Ahogy mondtam, a munkánknak a legnagyobb részét a rendszer-, illetve projektellenőrzések teszik ki. Ezek a rendszerellenőrzések az OP-k számához igazodik, a mintavételes ellenőrzések pedig, ahogy mondtam, egy bizonyos mintavételi módszertan alapján, de - ahogy ez a jelentésben és a beszámolóban van - olyan 350-400 ellenőrzést végzünk évente mintavételes ellenőrzések keretében.

Amiről még írtunk a beszámolóban, az az, hogy a mi munkánkat folyamatosan ellenőrzi az Európai Bizottság, illetve az Európai Számvevőszék, felüellenőrzi az ellenőrzéseinket, tehát kvázi elvégzik ugyanazt, amit mi, és megnézik, hogy ugyanarra a következtetésre jutnak-e, mint a mi ellenőreink, illetve a módszertanainkat validálják. Ez évente háromszor-négyszer történik meg. Azzal szakmailag elégedett vagyok, hogy mindig jó minősítést kapunk az európai uniós ellenőrző szervezetektől.

2022-ben kaptunk bizonyos extra feladatokat, amelyek nem a közvetlen audithatósági profilhoz tartoznak, hanem a jogállamisági eljárás keretében a Bizottság bizonyos intézkedéseknek a validálását, illetve bizonyos intézkedések nyomon követését is ránk bízta. Ebből emeltem ki azokat, amelyek hozzánk tartoznak. Az egyik kezdeti feladatunk volt a segítség az Integritás Hatóság létrejöttében, itt egy technikai-adminisztratív segítséget nyújtottunk addig, amíg önállósodni tudott a hatóság. Validálnunk kell az úgynevezett egyajánlatos közbeszerzési eljárások darabszámának a csökkenését, az Arachne kockázatértékelő eszköznek a használatát, illetve különböző adattári rendszereknek a működését.

Az EUTAF-ról mint szervezetről szintén tartalmaz adatokat a beszámoló. 2023 óta autonóm államigazgatási szerv vagyunk önálló fejezeti jogosítványokkal, ennek megfelelően a különböző költségvetési számok megtalálhatók a költségvetésben, de ide be is raktam. A létszámot illetően: korábban egy 190 fős státusszal indultunk, de ha most a tisztelt bizottság együtt tárgyalja a két beszámolót, akkor szeretném elmondani, hogy 2024-ben, illetve most, '25-ben is folyamatos létszámcsökkenés van. Hiszen két programozási ciklusnak a határán vagyunk, '22-23-ban még folyamatban volt a '14-20-as programozási ciklus, illetve már beindult a '21-27-es programozási ciklus, és emiatt a létszámunk akkor csúcsosodott ki. Ugyanakkor viszont most, hogy folyamatosan zárjuk a '14-20-as ciklusnak az operatív programjait, a feladataink is csökkennek, és ennek megfelelően létszámcsökkenést is végrehajtottunk, igazodva a feladatokhoz.

Nagyon röviden - ezt szintén elég bőven leírtuk - a különböző ellenőrzési megállapításokról. Itt azt tudnám kiemelni, hogy a különböző projektellenőrzések, illetve rendszerellenőrzések során két leggyakoribb szabálytalansági ok volt, ami miatt megállapításokat kell tennünk: az egyik a közbeszerzések, a másik pedig az el nem számolható költségek, illetve a piaci ár, tehát a nem megalapozott árubeszerzésekből fakadó szabálytalanságok.

A végén még annyit szeretnék hozzátenni, hogy a mi feladatunk ilyenkor, hogy ha szabálytalanságot állapítunk meg, akkor az audithatóság a tagállam és az Európai Bizottság közötti elszámolásokra tehet - illetve kell tennie - korrekciós javaslatot, amit a tagállamnak végre is kell hajtania. Tehát ezeket az összegeket, amelyek lehetnek konkrét összegek vagy pedig százalékok, flat rate megállapításokról és korrekciókról is beszélünk, le kell vonni a Bizottsággal való elszámolás keretében.

Nagyon röviden így szerettem volna összefoglalni a két éves beszámolót. Természetesen, ha bármilyen kérdés van, állok rendelkezésre.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Tisztelettel köszönjük főigazgató úr beszámolóját, összevontan a '23-ast és a '24 est is. Képviselőtársaimat illeti a szó - egy kis türelmet kérek. *(Jelzésre:)* Cseh Katalin képviselő asszonynak adom meg a szót, parancsoljon!

DR. CSEH KATALIN (Momentum): Köszönöm a szót, elnök úr, és nagyon szépen köszönöm a beszámolót a főigazgató úr és csapata részéről is. Nagyon sok pontot vizsgál ez az anyag, amit kaptunk. Számomra a legérdekesebb a kondicionalitási eljárással való megfelelésre vonatkozó beszámoló-rész, ugyanis a kondicionalitás eljárás miatt, mindannyian tudjuk, több milliárd euró van befagyaszttva, amihez Magyarország nem fér hozzá, azért, mert a Bizottság állítása szerint egyedülként a magyar kormány nem volt képes teljesíteni azokat az antikorrupciós és szabályozási feltételeket, amiket minden más ország meg tudott ugrani.

A kormány nagyon sokszor elmondja, hogy itt minden teljesült, minden rendben van, ez csak a Bizottság hibája. Na most, nyilvánvalóan az, aki foglalkozik európai ügyekkel, tudja, hogy ez tényszerűen nem így van, de ennek tükrében érdekes volt olvasni az önök beszámolóját. Például a 2024-es beszámoló alapján az derül ki, hogy önök is azt gondolják, hogy például az egyajánlatos közbeszerzések aránya nem csökkent, hanem növekedett a magyarországi forrásokra nézve, 24 százalékról 29 százalékra ugrott az egyajánlatos közbeszerzések aránya bizonyos finanszírozási formáknál. Ez azt jelenti, hogy gyakorlatilag a pályázatok egyharmadánál egy pályázó volt, ő meg is kapta, és ez nem az a sikersztori, amiről a kormány általában beszámol. Szóval részben erről is szeretném kérdezni önt, hogy ön szerint minek köszönhető az, hogy mondjuk a '23. évre vonatkozó beszámolóhoz képest '24-re növekedett ez az arány.

Illetve a másik komoly hiányosság, amit érzékelek: az Arachne költségelemző szoftver bevezetése, ami ki tudja szűrni a szabálytalanságokat, az önök riportja szerint ennek a vizsgálata jelenleg folyamatban van. Azóta eltelt egy kis idő. Én nagyon kíváncsi lennék, hogy hol tart ez a folyamat, miért nem sikerült ezekben a beszámolóknak megállapítani az Arachne használatára vonatkozó következtetéseket, hogy miért nem sikerült megállapításokat tenni, mert ez is egy fontos része annak a megfelelési eljárásnak, aminek a végén Magyarország hozzáférhetne azokhoz a pénzekhez, amikhez jelenleg a kormány hibájából nem fér hozzá.

Szóval, ha az Arachne bevezetésének jelenlegi állapotáról egy kicsit még tudna főigazgató úr beszélni, az a bizottság számára is hasznos lenne, és aki a sajtó képviselői

oldaláról követi ezt a beszámolót, talán ő is jobban össze tudná hasonlítani azt, hogy a magyar kormány állításaihoz képest igazából most mi is a helyzet. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Több hozzászólót nem látok. Nekem lenne jó néhány kérdésem. Van ezek között apróság is, csak az olvasottak és az elhangzottak alapján felmerült. Az Integritás Hatóság létrehozása során technikai támogatást nyújtottak. Az lenne a kérdésem, hogy ez pontosan miben merült ki, hogy kell elképzelni.

A közbeszerzések vizsgálata kapcsán a Közbeszerzési Hatósággal milyen kapcsolatot kell önöknek fenntartani, és hogyan működik ez a vizsgálatok során? Ez számomra érdekes lenne.

Képviselő asszony a kondicionalitási eljárást és az antikorrupciós intézkedéseket citálta ide le. Nekem is lenne ilyen kérdésem. A vizsgált beruházások kapcsán felmerül-e? Vagy hogyan látják, hogy amikor egy szabálytalanságot önök megállapítanak, azt lehet úgy értelmezni, hogy az egyértelműen az ellenzék retorikája szerint egy korrupciós hiba? Merthogy amikor én két lábon járok a választókerületemben, azt látom, hogy annyira bonyolult feltételeknek kell megfelelni, hogy amikor hibázik egy eljárásban, mondjuk, egy önkormányzat vagy akár egy vállalkozás, amögött nagyon kevés esetben van szándékolt hiba, és olyan, ami meg korrupciónak tekinthető, tehát hogy valaki megtölti ezzel a saját zsebeit, amit vizualizál az ember, amikor ilyen korrupciós vádak érik, azt pedig nem is nagyon tudom elképzelni, tehát annak a módját nem tudom elképzelni. Megint az életszerűségét kérdezem annak, hogy látható-e ezekben a közbeszerzési eljárásokban az egy ajánlattevővel lefolytatott beszerzések aránya, hogy nem Magyarországon a legnagyobb. Ilyenkor ez valós vád, hogy ez rögtön egy korrupciós folyamat eredménye?

Én azt látom, hogy rengeteg olyan beruházás van a való világban, amikor is megszületik egy döntés, és amíg abból valós kifizetés lehet, azalatt teljesen megváltozik a gazdasági környezet is. Önmagában már az csoda, hogy megvalósítható, és hogy arra van egy vállalkozó, aki ezt felvállalja, már az is csoda. Azt gondolom, szerintem az rossz dolog, amikor összemossuk, hogy amikor egyetlen ajánlattevő van, akkor ott valami óriási korrupciós truváj zajlik.

Ön is említést tett az EUTAF szervezetének a létszámkeretéről és az abban történő változásokról, hogy az alakuláskor 190 fő, és a változó feladatok okán ez csökken. Arra vagyok kíváncsi, vagy arra lennék kíváncsi, hogy ez a törvény alapján elvégzendő ellenőrzési és auditfeladatok ellátásához szükséges létszám-e, tehát ez megfelel-e annak, amit a törvény előír.

Ha már itt felhoztuk ezeket a vádakat a bizottsági ülések kapcsán, akkor tényszerűen azért az érdekes lehet, hogy melyek azok az uniós beruházások, amelyekben az EUTAF nagyobb arányban talált szabálytalanságot, és melyek azok, amelyekben kisebb arányban. Tehát hol lehet azt mondani, hogy a pénzeszköz felhasználása szabályosabb és kevesebb a hiba, és melyek azok, ahol több a hiba és több a szabálytalanság?

Válaszadásra megadom a szót, és akkor ezt követően külön fogunk majd dönteni a '23-as és a '24-es beszámoló elfogadásáról. Főigazgató úr, parancsoljon!

Válaszok

DR. DENCSŐ BALÁZS főigazgató (Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság): Köszönöm szépen a szót, és köszönöm szépen a kérdéseket. Az első kérdéssel kapcsolatban egy kis kiigazítást tennék. Elnézést kérek, ha ezek szerint félreérthetően fogalmaztunk az anyagban. A 24-es és 29-es szám nem arra vonatkozik,

hogy ennyire nőtt az egyajánlatos, hanem hogy 24 százaléknak kellett volna lennie Magyarország vállalása alapján az adott évben, és ezt nem sikerült teljesíteni. Tehát a 24 nem a bázisév volt, hanem a célérték lett volna. Ez volt Magyarország vállalása, hogy leviszi a hazai forrásból finanszírozott közbeszerzések esetén az egyajánlatos közbeszerzések arányát. Ezt nem sikerült teljesíteni. Ez lett 29 százalék. Sajnálatos. Mi csak a tényekről tudunk beszélni.

Egy picit előre ugorva elnök úr kérdésére, hogy a Közbeszerzési Hatósággal hogyan működünk együtt, mi is részt veszünk a különböző közbeszerzési megbeszéléseken. Kiemelném a Közbeszerzési Hatóságot, illetve a Közbeszerzési Felügyeleti Főosztályt, amelyek különböző intézkedéseket próbálnak hozni arról, hogy hogyan lehet ezeket csökkenteni. Ezek az intézkedések ezeken a területeken nem voltak sikeresek, tehát ezt objektíve nem sikerült teljesíteni.

Az Arachne-vel kapcsolatban annyit tudok elmondani, hogy nekünk van egy feladatunk, amit el kell végeznünk. Ennek vannak szakmai mérőföldkövei, illetve standardjai. Ezek alapján mi még nem tudtuk kiállítani azt a véleményt, hogy Magyarországon az Arachne működése megfelel az Európai Bizottság előírásainak. Különböző területeken különböző szintű az adatszolgáltatások, illetve az Arachne alkalmazásának a megfelelősége, úgyhogy ahogy ezt a bizottság felé is meg szoktuk írni, ha megfelelőnek fogjuk találni, akkor ki fogjuk majd tudni adni a jóváhagyó véleményt, egyelőre ennek az alkalmazása még nem felel meg az előírásoknak.

Elnök úr kérdéseire válaszolva az Integritási Hatóság létrehozásával kapcsolatban, itt tényleg a legegyszerűbb dologra kell gondolni. 2022 novemberében úgy indult, hogy meg lett választva az elnökség, és egyszerűen irodát, telefont, számítógépet s a többi, mind mi biztosítottunk, mi úgy is hívtuk, hogy egy ilyen kis inkubációs szakasz volt. Rendelkezésre bocsátottuk az EUTAF infrastruktúráját az Integritás Hatóságnak, segítettünk a gazdálkodási feladatok elindításában, a humánpolitikai feladatok elindításában. A mi kollégáink, a mi üzemeltetési szervezeti egységünk látták el az Integritás Hatóság üzemeltetését is, de ők nagyon gyorsan talpra álltak, és kialakították a saját szervezeti struktúrájukat. Előbb-utóbb lettek saját gépkocsik, saját számítógépek, saját telefonok. Egy ideig még az informatikai hálózat volt az, ami, ami közös volt, de utána már arról is leváltak. Tehát arról tudok beszámolni, hogy ők már teljesen önállóak jó ideje, és teljesen önállóak mind az EUTAF-tól, mind mástól, de a kezdetektől mi biztosítottuk a humán, illetve a tárgyi infrastruktúrát az Integritási Hatóságnak.

Mint az előző kérdésre válaszul elmondtam, a Közbeszerzési Hatósággal a közbeszerzések terén szakmai a kapcsolatunk. Részt veszünk rendszeresen szakmai munkabizottsági üléseken, egyeztető fórumokon, ott megbeszéljük, hogy mik a különböző trendek, illetve miket lehet ezzel kapcsolatban tenni.

Sajnos egy nagy hátránya van az EUTAF-nak. Mivel korábban elmondtam, hogy mi a bizottsággal elszámolt költségeket ellenőrizzük, és mire ezek az elszámolt költségek végigmennek, ugye, kiírunk egy közbeszerzést, az lemegy, az alapján megvalósítjuk a beruházást, ami adott esetben több év is lehet, ez a beruházás végigmegy az intézményrendszeren, elszámolunk a bizottsággal, sajnos néha mi olyan eljárásokat ellenőrzünk, amelyek négy-öt évvel ezelőtt folytak le, tehát néha már kicsit elkésett, hogy szólunk, hogy ez most nem volt jó, meg hogy rossz trendeket látunk, nyilván itt sajnos van egy ilyen spát a reakcióidőben. Ez az uniós támogatási rendszer lebonyolításából adódik, de mindig jelezzük, hogy szerintünk mit kellene csinálni, illetve nyilván a KH és a KFF is rendszeresen kikéri a véleményünket különböző területeken.

A szabálytalanság, illetve a korrupció tekintetében sajnos szintén korlátozott a mi eszköztárunk, mi ugyanis audithatóság vagyunk. Ezt nem úgy fordítanám le, hogy könyvvizsgáló, mert ennél azért többet csinálunk, de ahogy ezt az Európai Bizottság is többször meghatározta, ők úgy mondják angolul, hogy audits are not fraud hunters. Tehát mi nem vagyunk nyomozóhatóság, nem tudunk bűncselekmények után menni, nincsenek meg hozzá az eszközeink. Tehát nem vagyunk se OLAF, se rendőrség, se ügyészség, még a NAV-jogosultságok sincsenek meg nekünk természetesen, és emiatt elég korlátozottan tudjuk mi bármiről is kimondani, hogy bűncselekmény. Mi azt szoktuk csinálni, hogy ha azt látjuk, bizonyos jelek arra utalnak, hogy itt márpedig bűncselekmény történt, akkor természetesen megteesszük a feljelentéseket az illetékes hatóság felé, illetve a bejelentéseket, és természetesen ilyenkor egy százszázalékos korrekciót szabunk ki, hiszen amennyiben csalás gyanújával érintett egy támogatás, akkor ott százszázalékos korrekciót kell kivetni.

Abban egyetértek elnök úrral, hogy elég bonyolultak a közbeszerzési szabályok, folyamatosan próbálunk ezen segíteni, a Közbeszerzési Hatóság, illetve az illetékes szervek is. Én úgy látom, hogy még lenne mit. Európai szinten most fognak felülvizsgálatra kerülni a közbeszerzési irányelvek, és ott is, úgy tudom, hogy a Bizottság nagyon másban gondolkodik, tehát majd ők is próbálják egyszerűsíteni a szabályokat, hiszen rengeteg esetben tényleg adminisztratív problémák, tudáshiány okozzák a közbeszerzési szabálytalanságokat, meg természetesen az is, amikor valaki megpróbál visszaélni a szabályokkal.

A szerződés módosításokkal, illetve az árnövelésekkel, a beruházások megvalósításával kapcsolatban szintén annyit tudok mondani, hogy a közbeszerzések ellenőrzésében van egy alapelv, ami azt mondja, hogy esetről esetre kell megnézni mindent. Tehát itt nagyon nehéz általánosságokat mondani. Most tényleg vizsgálunk '21-22-23-as ügyeket is, ahol akár a Covid, akár a háború, akár egyéb gazdasági problémák, infláció miatt tényleg felmentek bizonyos nyersanyagárak. Tehát ott mi is látjuk, hogy jogos például egyes szerződéses árak módosítása, ugyanakkor látunk olyat is, amikor ez indokolatlan, és mondjuk a vállalkozó kockázatára kellett volna bevállalni ezeket a pluszköltségeket, és az ajánlatkérő mégis azt mondja, hogy jó, akkor kifizetjük a pluszt. Ilyen esetek is vannak, mint ahogy szerintem egyébként a beszámolókból is látszik, hogy nagyon széleskörű a szabálytalanságok esetköre és problémaköre.

Az egyajánlatos közbeszerzésekre visszatérve: mi úgy kezeljük ezeket, hogy természetesen ezek automatikusan nem szabálytalanok. Volt egy olyan időszak a Kbt.-ben, amikor eredménytelennek kellett nyilvánítani az egyajánlatos beszerzéseket, ez most már nincsen így, ugyanakkor nálunk ez, ha mondhatom, az egyes számú red flag, vörös zászló vagy gyanú. Tehát ilyenkor, amikor azt látjuk, hogy egy ajánlat érkezik be vagy egy ajánlat marad érvényes, azt onnantól mi nagyítóval nézzük. Meg kell nézni, hogy a kiírásban esetleg nem voltak-e olyan feltételek meghatározva, amelyek azt eredményezték, hogy csak egy ajánlat történt, és ilyenkor nagyon alapos vizsgálatnak vetjük alá az eljárást.

A létszámunkkal kapcsolatban: igen, én úgy gondolom, hogy a létszámunk megfelel a feladatoknak. Tehát nyilván nagyon hullámzó a feladatterhelés év közben, erre nyilván belső intézkedéseket hozunk, hogy tudjuk ezeket megoldani, ideiglenes átcsoportosításokkal, illetve bizonyos feladatok előredolgozásával. De úgy gondolom, hogy az EUTAF-nak a létszáma és a költségvetése, tehát a szükséges létszám és költségvetés rendelkezésre áll a feladatok elvégzéséhez.

Végül pedig, hogy hol kevesebb, illetve több a hiba, erre sem tudok konkrét választ adni. Mindenütt vannak hibák és mindenütt vannak problémák. Ezeket, amiket itt felsoroltunk a beszámolóban - közbeszerzés, elszámolhatóság, állami támogatás,

kiírás problémája, ajánlattevői hiba, projektmenedzser-hiba, tájékoztatás és nyilvánosság megszégése - szinte mindenütt előfordulnak.

Egy dolgot talán ki tudnék emelni, amit látunk, és én ezt minden fórumon, ahol előfordulok, próbálom kicsit pusholni, hogy vannak az úgynevezett egyszerűsített költségelszámolások, amelyek pont erre lettek kitalálva, hogy a bonyolultságot, illetve az adminisztratív terheket csökkentsék, amikor is előre egységköltségek vannak meghatározva, átalányköltségek, tehát így jóval egyszerűbb az elszámolása. A mi tapasztalataink szerint ezeken a területeken jóval kisebb a szabálytalanságok aránya, úgyhogy mi minden fórumon próbáljuk ezt javasolni, hogy minél jobban el kellene terjedni ezeknek az egyszerűsített költségelszámolásoknak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen főigazgató úrnak. A bizottsági vitából megállapítható, hogy az nem merült fel, hogy a 2023. évi, illetve a '24. évi beszámoló ne felelne meg a jogszabályoknak, úgyhogy ez mindenképpen egy fontos megállapítás, de a bizottságnak döntenie kell arról, hogy a beszámolókat elfogadják-e, ezért elsőként a 2023. évi beszámoló elfogadásáról fogunk dönten.

Aki a beszámolót elfogadja, kérem, hogy most jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy a bizottságunk 6 igen és 1 tartózkodás mellett fogadta el a EUTAF 2023. évi beszámolóját.

Most hasonlóképpen a 2024. évi beszámoló következik, amelyet a jogszabályoknak megfelelően szintén megtárgyaltunk, és arról szavazunk, hogy elfogadjuk-e. Most tudunk szavazni. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy a bizottságunk 6 igen és 1 tartózkodás mellett elfogadta az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság '24. évi beszámolóját.

Főigazgató Úr! Köszönjük szépen a munkáját, és arra kérném, hogy a napirendi pont végén, ha megengedi, akkor a bizottság tagjaival egy közös fotó készül, a teremnek azon a felén.

Szeretettel köszöntjük a további három napirendi pontunknak az előadóját, Ökrös Oszkárt, és rögtön folytatni is fogjuk a következő napirendi ponttal a közös fotó után.

(Szünet: 10.26 - 10.28)

**EGYEZTETÉSI ELJÁRÁS - Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az 1308/2013/EU, az (EU) 2021/2115 és a 251/2014/EU rendeletnek a borágazatra vonatkozó egyes piaci szabályok és ágazati támogatási intézkedések, valamint az ízesített borászati termékek tekintetében történő módosításáról [COM (2025) 137; 2025/0071 (COD)]
(Tájékoztató az aktuális helyzetről)**

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Rátérnénk a 4. napirendi pontunk tárgyalására. Nagy szeretettel köszöntöm Ökrös Oszkárt, az Agrárminisztérium helyettes államtitkárát mint bizottságunk visszatérő vendégét is egyben.

Bizottságunk még idén áprilisban döntött az egyeztetési eljárás megindításáról elsősorban az Európa-szerre csökkenő borfogyasztás, valamint a társadalmi és demográfiai változások okán. Kérem helyettes államtitkár urat, hogy foglalja össze röviden a rendelettervezet főbb pontjait, és ismertesse a kormány uniós tárgyalásokon képviselt álláspontját. Helyettes államtitkár úr, parancsoljon, önt illeti a szó.

Dr. Ökrös Oszkár tájékoztatója

DR. ÖKRÖS OSZKÁR helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Jól értettem, hogy először a talajmonitoring-jogszabályról lesz szó?

ELNÖK: A borral kezdünk.

DR. ÖKRÖS OSZKÁR helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen. A borágazattal kapcsolatban a legfontosabb tények, amelyek a jogszabálytervezet kiindulópontját szolgáltatják, hogy lassan a bortermelés, a borfogyasztás és a borexport azon kevés uniós szektor közé tartozik, amelyben az Európai Unió még mindig világelső tudott maradni, azonban ezen a területen is számos kihívás fenyegeti a termelőket és a fogyasztókat is. Folyamatosan csökken a borfogyasztás, az éghajlatváltozás miatt a hagyományos, híres európai bortermelő vidékeken is egyre kiszámíthatatlanabbá válik a termelés, és óriási a túlkínálat, amely pedig lefelé nyomja az árakat.

Ennek megfelelően 2024 második felében az Európai Bizottság felállított egy magas szintű munkacsoportot, amelynek az volt a dolga, hogy az aktuális európai uniós borágazatra vonatkozó jogszabályok módosításán gondolkodjon el, és ennek a munkának a gyümölcse a teljes nevén a borágazatra és az ízesített borászati termékekre vonatkozó egyes piaci szabályok és ágazati támogatási intézkedések módosítására vonatkozó rendelettervezet.

Természetesen Magyarország, mint hagyományos szőlő- és bortermelő tagország, elemi érdeke, hogy a számunkra lehető legrugalmasabb szabályozási és támogatási megoldásokkal tudjuk segíteni a hazai bor- és szőlőtermelők nehéz helyzetét. Úgy véljük, hogy a Bizottság által bemutatott javaslat, amely - mint mondom - nem kizárólag a Bizottság, sőt legnagyobb részben nem a Bizottság saját szellemi terméke, hanem azon munkacsoport előkészítő munkájának a gyümölcse, amelyben Magyarország is aktívan részt vett, egy határozott lépés a jó irányba, de még mindig nem tartalmaz minden olyan elemet, amelyet magyar részről szükségesnek tartunk.

A már elfogadott magyar javaslatok egyike, hogy a jelenleg sajnos igen aktuális arany színűsárgaság-betegség elleni védekezés, illetve az ehhez kapcsolódó tevékenységek támogatása részét képezi a rendelettervezetnek, így a megelőzéshez kapcsolódó monitoring, a diagnosztikai kezelés, a képzés, a kommunikáció és a kutatás egyaránt támogathatóvá válik. Ez az a betegség, amely sajnos hazánk bortermelő vidékeinek túlnyomó többségében már megjelent, és számos ültetvényt veszélyeztet ez a fitoplazma által okozott - már megjelent betegség formájában jelenleg nem kezelhető - fertőzés, amely legyengíti a szőlőtőkét, csökkenti a termést, és végül elpusztítja azt.

Úgyhogy figyelembe véve a terjedés megakadályozására irányuló szisztematikus és kollektív fellépés fontosságát, amelyben a magyar kormány természetesen elől jár, és mindent megtesz a tovaterjedés megakadályozására, szükségesnek láttuk a bor-rendelettervezet, illetve röviden az úgynevezett borcsomag rendelkezései között is külön támogatást megjeleníteni. Így az amerikai szőlőkabóca, az általa terjesztett fitoplazma, illetve az azáltal okozott arany színűsárgaság-betegség elleni védekezés minden egyes fázisában szeretnénk, ha közösségi támogatás is elérhetővé válna egyrészt, másrészt pedig ha az európai uniós jogszabályok lehetővé tennék, hogy a magyar kormány magyar költségvetési forrásból a bajba jutott termelőket támogathassa, hiszen ezekre vonatkozóan is versenyjogi, illetve piacrendelkezési szabályok léteznek.

Egy másik fontos magyar javaslat, hogy a termeléssel felhagyó idősebb gazdák esetében elérhetővé váljanak olyan támogatások, amelyek az ágazatból való rendezett

kivonulást lehetővé teszik. Jelenleg a tervezet számos területen, a szőlő- és borágazat szinte teljes spektrumában állapít meg különböző részletszabályokat, amelyeket - mint említettem - magyar részcél túlnyomó többségében támogathatónak ítélnék.

Reményemet szeretném ezúton is kifejezni, hogy két olyan fontos javaslat, amelyet magyar részről már hangoztattunk - és a jövőben is fogunk -, majd a végleges jogszabály szövegébe be fognak kerülni. Röviden ennyi, tisztelt bizottság és tisztelt elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Képviselőtársaim, a vita következik. Kérdezem, hogy van-e kérdés, hozzászólás a napirendi ponthoz. *(Jelzésre:)* Cseh Katalin képviselő asszony, parancsoljon!

Kérdések, hozzászólások

DR. CSEH KATALIN (Momentum): Köszönöm szépen, elnök úr, és köszönöm szépen helyettes államtitkár úrnak a beszámolót. Nekem egy kérdésem lenne a fitoplazma elleni védekezés területével kapcsolatban. Ha jól értettem a beszámolót, akkor a magyar kormány álláspontja az, hogy a védekezés hatékonyságának fokozása érdekében olyan más jellegű kemikáliák használatát is szeretnék elérni, amely jelenleg nem lehetséges most európai uniós szinten. Ha jól értem ezt, akkor nagyon megköszönném, ha arról tudna egy kicsit beszélni, hogy milyen extra, új technológiákat kívánnának használni, vagy milyen olyan irányba szeretnék még bővíteni a védekezés lehetőségét, ami most nem lehetséges.

Nyilván ha ilyenkor ilyen új, vagy jelenleg szabályozáson kívüli, de ebben a konkrét kihívásban nyilvánvalóan hasznos felvetésekben gondolkoznak, akkor gondolom, egy ilyen kockázat- és költséghaszon-elemzés is történt. Ha esetleg erről tudna mondani államtitkár úr pár szót, hogy mik ezek az új technológiák és mik az előnyök és hátrányok ezeknél, köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mielőtt átadnám a szót a válaszára, én is szeretnék két kérdést megfogalmazni. Magyarország viszonylatában is csökken a borfogyasztás. Vannak erőteljes próbálkozások a csökkent alkoholtartalmú bortermékek irányában, illetve az alkoholmentes bortermékek irányában. Ez törekvés - az Unióban a borfogyasztásnak legalábbis a szinten tartására, vagy a csökkentésének a lassítására - gondol-e esetleg arra, hogy ezeknek a ma már népszerűbb termékeknek az előállításához járuljon valamilyen módon hozzá, akár egy törvényi háttér könnyítésével, vagy esetleg anyagi források biztosításával is?

Az arany színű sárgasággal kapcsolatosan felmerülő legfontosabb kérdés megítélésem szerint - az etyék-budai borvidék tapasztalataiból kiindulva -, hogy azokra szőlőterületekre, ahol a szőlőművelést már felhagyták, de még a területen szőlő található, hogyan lehet kiterjeszteni a védekezést. Erre van-e bármiféle törekvés? Tudniillik itt ez nyilván magántulajdont érint, ugyanakkor a szakemberek azt mondják, hogy ha ezekre nem tudjuk kiterjeszteni, akkor nem lehetünk sikeresek. Van-e olyan gondolkodás az Európai Unióban, amely könnyítene azon, hogy az ilyen területeken a védekezés elvégezhető lehessen annak ellenére, hogy esetleg a tulajdonos erre se pénzeszközt, se egyéb mást fordítani nem szándékozik? Válaszára megadom a szót. Parancsoljon, helyettes államtitkár úr!

Válaszok

DR. ÖKRÖS OSZKÁR helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen. Cseh Katalin képviselő asszonynak szeretném a válaszem elején jelezni, hogy a

kemikáliák pontos mibenlétére jelen pillanatban nem fogok tudni választ adni, de ha erre van igény, akkor írásban nagyon szívesen megosztom.

Az elvről viszont be tudok számolni. Ez lényegében azt jelenti, hogy ha a diagnosztikai vizsgálatok, azaz annak a tudományos megalapozottságú vizsgálata során a jelenleg forgalomban lévő peszticidekről, illetve a védekező kemikáliák közül azokról, amelyek egyéb okokból vagy egyéb jogszabályok által tiltólistán vannak az Európai Unióban, bebizonyosodik, hogy alkalmasak a szőlőkabóca által terjesztett betegség, illetve maga a szőlőkabóca elleni védekezésre, akkor ez derogáció alá essen. Röviden ennyi.

A borfogyasztással kapcsolatban elnök úr kérdésére szeretném jelezni azt, hogy a borcsomag jelenlegi, már konkrét szövegjavaslattal rendelkező részei, ennek egy jelentős része a csökkentett alkoholtartalmú vagy alkoholmentes borászati termékekről szól, hiszen a mai fogyasztási trendek alapján, úgy értékeli az előterjesztő - és sajnos vagy nem sajnos, de ebben igazat kell adni a statisztikai adatok alapján -, hogy a borászati termékek, illetve a szőlőszármazékok fogyasztásának legalább szinten tartásához szükség van ezeknek a termékeknek az egyszerűsített előállítására, másrészt a forgalmazásának a támogatására. Így például a borcsomag kimondja, hogy habzóborok és pezsgők esetében alkoholmentesített vagy részben alkoholmentesített, úgynevezett csendes borból is előállíthatók ezek a termékek második erjesztéssel. Amennyiben a borcsomag ebben a formában hatályba lép, akkor az egy új fejezetet fog nyitni a mentes vagy csökkentett alkoholtartalmú borászati termékek tekintetében.

Elnök úr arany színű sárgaság elleni védekezéssel kapcsolatos kérdésére pedig szeretném jelezni, hogy a hazai szabályok azt mondják ki, hogy magántulajdonú ültetvény esetében is, amennyiben a fertőzés, illetve a fertőzött tőkék egy bizonyos százalékot meghaladnak, akkor kötelező azokat kivágni a továbbterjedés megelőzése érdekében, és ezeket a szabályokat a NÉBIH szigorúan ellenőrzi és betartatja. A jelenlegi statisztikai adatok alapján nem ezen múlik a betegségnek a továbbterjedése. Az amerikai szőlőkabóca egy rendkívül agresszív, invazív faj, és az általa terjesztett fitoplazma ellen, ahogy említettem, amennyiben már előidézi a betegséget, az arany színű sárgaságot, akkor már nincs védekezési lehetőség. Ezeket a szigorú intézkedéseket betartjuk és betartatjuk, az Európai Unió pedig az uniós jogszabályokkal összhangban állónak ítéli.

ELNÖK: Köszönjük szépen. A napirendi ponttal kapcsolatosan több hozzászólást nem látok - a válaszokat köszönjük szépen.

**EGYEZTETÉSI ELJÁRÁS - Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a talaj megfigyelésről és a rezilienciáról (talajmegfigyelési törvény) [COM (2023) 416; 2023/0232 (COD)]
(Tájékoztató az aktuális helyzetről)**

Áttérünk az 5. napirendi pontunkra: talajmegfigyelési törvény. Ebben az esetben lényegében egy lezárt ügyről van szó, hiszen a Tanács 2025 szeptemberében formálisan is elfogadta az irányelvet, a kormány is igennel szavazott és támogatta, bizottságunkban is többször tárgyaltuk már a tervezetet is.

Kérem helyettes államtitkár urat, hogy foglalja össze röviden, milyen lépések szükségesek majd az irányelv hazai jogszabályba ültetéséhez. Parancsoljon!

Dr. Ökrös Oszkár tájékoztatója

DR. ÖKRÖS OSZKÁR helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Az Európai Bizottság 2023-ban terjesztette elő a talajmonitoring

irányelv tervezetét, és talán akkoriban volt szerencsénk erről röviden szót ejteni a tisztelt bizottsággal.

Ahogy elnök úr is említette, itt már egy lezárt folyamatról van szó, hiszen 2025 szeptemberében sor került a jogszabály hivatalos elfogadására, az Európai Parlament is megerősítette a múlt héten, az Európai Unió hivatalos lapjában történő kihirdetést követő 20. napon pedig hatályba is lép, ezt követően pedig három év áll majd a tagállamok rendelkezésére, hogy az új szabályokat átültessék a nemzeti jogrendszerükbe. Ezek a tárgyilagos tények. A jó hír pedig az, hogy sikerült érvényesíteni a tárgyalások során a magyar álláspont főbb célkitűzéseit.

Ahogy a korábbi alkalmakkor is volt szerencsém megemlíteni, az irányelv alapvető célkitűzéseivel - úgy is, mint a termőtalajok egészségi állapotának megőrzésével és javításával - természetesen kezdettől fogva egyetértettünk, és több tagállammal szövetségben abba az irányba igyekeztünk vinni a jogszabályjavaslatot, hogy az a lehető legnagyobb rugalmasságot biztosítsa a végrehajtás tekintetében. Tehát egyrészt semmilyen módon ne veszélyeztesse a már jól működő nemzeti talajmonitoring-rendszerek működtetését és hasznosulását, másrészt pedig a termelőkre ne jelentsen olyan adminisztratív kötelezettséget, amely a számos bürokratikus teherrel már egyébként is üldözött magyar gazdákat tovább terhelné.

Ennek megfelelően a jogszabály jelenlegi és elfogadott szövegének köszönhetően a hazai, úgynevezett Talajvédelmi Információs és Monitoring Rendszert, a TIM nevű rendszert fogjuk tudni használni, amely 1992 óta működik hazánkban, az uniós talajmonitoring-rendszer pedig, amely a LUCAS Soil Survey névre hallgat, kiegészítő, komplementer módon fog működni, tehát a nemzeti monitoringrendszerek esetében, ahol ez működik, mint például Magyarországon is, ott ez kiegészítő módon fog működni.

Szeretném még megjegyezni, hogy a magyar elnökségnek kulcsszerepe volt a kialakult kompromisszum elérésében. Kilenc technikai egyeztetést és két politikai trilógust is tartottunk, ez relatíve soknak minősült. És bár voltak koncepcionális különbségek a Tanács és az Európai Parlament álláspontja között, az úgynevezett „red line”-ok tehát azok, amelyeket az intézmények a saját elfogadásuk feltételéül kiemelt fontosságúnak jeleztek, tulajdonképpen összedolgozhatók voltak egy közös rendszerben, amely végül mindenki számára elfogadható volt. Ahogy említettem, a kompromisszum kialakításában a magyar elnökség oroszlánrészt vállalt, habár a lezárás időben már a lengyel elnökség idejére esett.

Úgyhogy összességében minden magyar célkitűzés érvényesült, és örömmel jelenthetem, hogy a kitárgyalt irányelv nem fog aránytalan terheket, sem adminisztratív, sem pénzügyi terhet jelenteni a magyar gazdák számára.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönjük szépen. Mindenekelőtt kijár a köszönet a magyar elnökség és benne az önök munkájának is, hiszen mi is így látjuk, ahogy helyettes államtitkár úr beszámolójában is szerepelt. Kérdezem, hogy szeretne-e a napirendhez bárki hozzászólni. *(Jelzésre:)* Cseh Katalin, parancsoljon!

DR. CSEH KATALIN (Momentum): Köszönöm szépen, elnök úr, és ismét köszönöm szépen helyettes államtitkár úrnak a beszámolót. Ez már egy lezárt ügy, szóval igazából én is csak szeretnék hozzátenni pár gondolatot. Ugyanis ez a kezdeményezés az Európai Parlament részéről egy liberális képviselőtársam, Martin Hojsík vezetésével valósult meg, és ez a javaslat még a 2023-as évben beterjesztett Green Deal egyik eleme volt. Nagyon nagy örömmel láttam azt, hogy az idei meg a

tavalyi év során, ahogyan a zöldelemeket sajnos egyre jobban kiszorították az európai törvényalkotásból, ezen talajmonitoring irányelv kapcsán viszont sikerült egy olyan széles koalíciót összehozni, ami valóban, ahogyan ön is említette, áttért, és a progresszív oldalon keresztül a konzervatívabb és esetleg még a parlamenti patkó szélein ülő frakciók is megtalálták ebben a közös álláspontot.

Nekem ez nagyon nagy reményt ad, hogy a jövőben a különböző zöld, fenntartható, klímabiztonságot garantáló törvényeknél talán minden oldal belátja, hogy ez nem csupán egy liberális ügy, ez nem csupán egy szociáldemokrata ügy, hanem ez tényleg egy olyan közös pont, amit - a világról alkotott egyéb politikai elképzeléseket félretéve - talán minden ideológia a magáévá tud tenni. Hiszen itt is egyértelműen látszik, hogy ezek közös megoldást igénylő kérdések, és ha kellően rugalmas, kompromisszumokra hajlandó minden fél, akkor tényleg meg lehet találni ezt a közös pontot, ami viszont a jövő generációi szempontjából tényleg iszonyatos felelősséget tesz mindannyiunk vállára.

Szóval én köszönöm szépen mindenkinek, aki részt vett ebben, mert ez tényleg egy nagyon előremutató lépés.

ELNÖK. Öröm hallani, hogy a teremtett világ védelme az egyben szociáldemokrata irányból is védendő, de természetesen a mi oldalunkról mindig is egy meghatározó szempont volt.

Helyettes államtitkár úrnak egyetlen rövid kérdést szeretnék feltenni. Már elindultak a 2027 utáni költségvetési keretekkel kapcsolatos egyeztetések azoknak a felosztása tekintetében. Halljuk, hogy a mezőgazdasági forrásokkal kapcsolatosan óriási viták vannak, de ezen vitákon belül felmerül-e az, hogy a talajvédelem tekintetében forrásokat biztosítsanak a következő többéves pénzügyi keret terhére.

Parancsoljon, helyettes államtitkár úr, megadom a szót a válaszok megadására.

Válaszok

DR. ÖKRÖS OSZKÁR helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Majdnem sikerült ezt a napirendi pontot egységben és jókedvben lezárni, de a Közös Agrárpolitika jövőjére vonatkozó kérdés megint egy baljós árnyat vet a mezőgazdaság jövőjére, ugyanis nemhogy a talaj védelmével, illetve monitoringjával kapcsolatos feladatokra, hanem egyáltalán az európai uniós előírások tömkelegére, az agroökológiai előírások sokaságára, amelyeket az európai gazdáknak végre kell hajtania, és ezzel egyet is értünk, hogy ezt végrehajtsák az egyik oldalon, a másik oldalon azonban az Európai Unió nemhogy nem teszi mellé a megfelelő eszközöket a támogatás és a szabályozás tekintetében sem, hanem ezeket csökkenti.

Jelen állás szerint egy egységes alapba kerülnének - főleg a végrehajtás tekintetében - az uniós források, függetlenül attól, hogy a Közös Agrárpolitika forrásai. Minden szakértő és nemcsak magyar, és nemcsak a mi politikai oldalunkhoz tartozó szakértők, hanem valamennyi agrárszakértő egybehangzó álláspontja szerint ez lehetetlenné teszi a területalapú támogatások közvetlen kifizetéseit. Egy egészen más logika és végrehajtási rendszer szerint működnek. Ezeknek az egységes alapba olvasztása egyrészt egy végrehajtási káoszt eredményezne. Másrészt a már jelenleg is tapasztalható folyamat, miszerint az egyik oldalon folyamatosan növekednek az előírások, és szigorodnak a kötelezettségek, a másik oldalon pedig csökkennek az erőforrások, a jelenleg aktuális, de számunkra természetesen nem elfogadható javaslat szerint 20 százalékkal csökkenne.

Ez a két súlyos csapás együtt valóban - anélkül, hogy túlzott vagy költői sötétségű képeket szeretnék használni - súlyos veszélybe sodorja a magyar és az európai

mezőgazdaságot és ezen keresztül a fogyasztók élelmezés-biztonságát és élelmiszer-biztonságát. Úgyhogy elnök úr kérdésére röviden a válasz az, hogy sem a talajmonitoringra, sem a további előírásokra külön forrásokat a 2027 utáni időszakra jelen állapot szerint nem biztosítana a költségvetés.

Tájékoztató az EU-Mercosur kereskedelmi megállapodásról

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az utolsó napirendi pont kapcsán nem volt eredendően sem olyan álmunk, hogy ez konfliktusmentes kérdést fog vitatni. Ugye, a világ legnagyobb kereskedelmi övezete, a Mercosur-megállapodás vízióját ismerjük. A kérdés az, hogy mit jelent egy ilyen megállapodás a magyar gazdák és az európai élelmiszer-biztonság számára.

Kérdés, hogy milyen garanciákkal lehet a megállapodást megerősíteni, és miként áll a szerződés megkötésének a folyamata jelenleg. A szerződés még nincs aláírva, ehhez a Tanács döntése szükséges. Helyettes államtitkár úr, szeretnénk egy kicsit tisztábban látni. Parancsoljon, önt illeti a szó!

DR. ÖKRÖS OSZKÁR helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Egy picit, sőt nem is picit, hanem negyed századot hátrálépve szeretném azt jelezni, hogy 2000 óta van folyamatban az Európai Unió és az úgynevezett Mercosur-országok - tehát Argentína, Brazília, Paraguay és Uruguay - közötti valamilyen szabadkereskedelmi megállapodásra vonatkozó részletet is magában foglaló társulási egyezmény tárgyalása.

Ez 2019-ben, csaknem húsz év tárgyalás után elakadt, és az Európai Bizottság 2023-ban vette fel újra a fonalat. Ennek megfelelően érkezünk el oda, hogy tavaly decemberben az Európai Bizottság elnöke véglegesnek nyilvánította az EU és a Mercosur közötti kereskedelmi megállapodást annak ellenére, hogy több tagállam is elsősorban a mezőgazdaságra, az európai mezőgazdaságra és az európai mezőgazdasági termelőkre vonatkozó veszélyekre hivatkozva számos formában és számos alkalommal nemtetszésüknek adott hangot.

A jelenlegi tervek szerint az EU-Mercosur-megállapodást december 5-én egy braziliai csúcstalálkozó során írnák alá a tagállamok. Ellenkezést Magyarország mellett még számos tagállam kifejezett, mindenekelőtt természetesen a mezőgazdaság tekintetében rendszerint komoly szövetségesünknek számító Franciaország mellett - és itt most a francia belpolitikára, illetve a kormány erejére és érdekérvényesítő képességére nem szeretnék kitérni, de a francia érdekek érvényesítéséért is drukkolunk ebben a tekintetben, hogy ezt minél erőteljesebben és minél sikeresebben tudják megvalósítani - Ausztria, Írország, Hollandia, Olaszország és Románia is szövetségesünk a tekintetben, hogy a mezőgazdasági termelők, illetve a mezőgazdaság tekintetében azt a veszélyt, amelyet a dél-amerikai termékek jelentenek - amelyek természetesen távolról sem felelnek meg az európai uniós termelési előírásoknak, termelési feltételeknek, növény- és állategészségügyi előírásoknak, ezeknek a nagyfokú és jórészt ellenőrizetlen beáramlása, különös tekintettel a baromfi, a marhahús és a méz tekintetében -, valamilyen korlátok közé tudjuk szorítani. *(Hollik István elhagyja az üléstermet.)*

Szeretném felhívni a tisztelt bizottság figyelmét, hogy azon túl, hogy az állat- és növényvédelmi előírások messze elmaradnak az említett dél-amerikai országokban az Európai Unióhoz képest, Argentína és Brazília tekintetében a világ második és harmadik legnagyobb GMO-termelőjéről van szó, ami természetesen hazánk GMO-mentes stratégiájával is ellentétes lenne. Úgyhogy természetesen e tekintetben a GMO-

mentességet szintén zászlajukra tűző tagállamok, mint Ausztria is, komoly szövetségesünk.

Hogy reagál a Bizottság erre az ellenvéleményre, amelyet nemcsak az említett tagállamok, de szinte valamennyi civil szervezet, illetve olyan termelői érdekképviselő is megfogalmazott, amely közvetlen vagy közvetett módon az európai mezőgazdasághoz kapcsolódik? A Mercosur-megállapodás jelenlegi szövegében található egy kitétel kétoldalú védintézkedési mechanizmusok lehetőségéről. A hónap elején az Európai Bizottság közzétett egy javaslatot, amely arra vonatkozik, hogy ezt a kétoldalú védintézkedési mechanizmust mezőgazdasági termékek tekintetében, illetve kifejezetten az európai agrárium védelmében aktiválni lehessen. Ha most a legegyszerűbben szeretném megfogalmazni, akkor azt mondanám, hogy aktiválni lehet abban az esetben, ha, és a „...” után következő részlet a jelenleg zajló tárgyalások tárgyát képezi.

Ebből következik, hogy az, hogy a Mercosur-megállapodás, az EU-Mercosur-megállapodás a magyar kormány részéről támogatható, vagy sem, az annak függvénye - korábbi jogszabály kapcsán említettem a red line-t, tehát ez egy red line a magyar kormány számára -, hogy mi kerül a védintézkedés feltételeként meghatározásra, milyen termékek, milyen idejű, milyen százaléku és milyen bázison számított beáramlása. Ezek még jelenleg tárgyalás alatt állnak, és komoly egyeztetések függvénye, amelyekben - ahogy említettem - szerencsére nem vagyunk egyedül, több tagállam is ezt támogatja.

Ami miatt megemlítettem, hogy 25 évvel ezelőtt kezdődtek a tárgyalások, az a másik nagy kifogásunk, mégpedig a gyorsított menetrend, amelyet többször szintén más tagállamokkal együtt is kifogásoltunk, az EU-Mercosur-megállapodás pontos jogi státusza, a vegyes, kizárólagos hatáskör, egyebek tekintetében is voltak már kifogásaink, most pedig a gyorsított menetrend, a tagállamok álláspontjának bekérése, megkérdezése, illetve ezek hozzájárulás nélküli, gyorsított ütemű véglegesítése. Úgyhogy 23 év gyakorlatilag egy helyben topogás után a Bizottság két év alatt, villámgyorsan szeretné lezárni, ennek semmilyen indokát nem látjuk, és nem támogatjuk.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e kérdés, hozzászólás. *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincsen, én röviden szeretnék néhányat feltenni.

Egyrészt javaslom, hogy december 5-én Magyarország semmit ne írjon alá, ez egy nagyon gyászos nap 2004 óta, úgyhogy ennek biztos, hogy rossz ódiума lenne.

Ausztria, Írország, Franciaország, Hollandia, Olaszország, Románia. Elegen lehetünk ennyien? Mi lenne ennek a formális döntéshozatali mechanizmusa? Azt láttuk, hogy a brüsszeli intézmények környékén folyamatos tüntetések voltak a gazdák részéről tavaly decemberben, és ezt mégis lezártnak tekinti az Európai Bizottság, és tényként kezeli, hogy ez egy megállapodás irányába vezető út. Jól sejtem, hogy az Európai Bizottság vezette ezeket a tárgyalásokat és irányította ezt ilyen irányba. Mi lenne ennek a normális ügymenete? Ez is kereskedelmi jog alá fog kerülni? - és akkor itt egy egyszerűbb eljárásban mi ennek a következményeit majd magunkra húzhatjuk. Körülbelül ennyit szerettem volna - nyilván lett volna még más is.

(Jelzésre:) Képviselő asszony, látom, hogy jelentkezik. Parancsoljon!

DR. CSEH KATALIN (Momentum): Köszönöm szépen, elnök úr. Csak egy gyors kérdést szeretnék feltenni önnek. Ha úgy véli, hogy a tárgyalások jelenlegi státuszában

lenne még lehetőség visszatérni a tárgyalóasztal mellé, vagy egyéb feltételekkel bővíteni az Európai Unió részéről megkövetelt eljárásokat, akkor vállalja-e a magyar kormány, hogy ezek közé a feltételek közé beemeli a párizsi egyezménynek való megfelelést is, ami fenntarthatósági szempontból kulcsfontosságú, és ami talán az egyik fő fenntartása azoknak a klímavédelmi csoportoknak, akik szintén opponálják ezt a megállapodást. Pont azért, mert ha komolyan vesszük a bolygó védelmét és mindenféle uniós szintű jogszabályt elfogadtunk a párizsi egyezménynek való megfelelésnek, akkor eléggé kérdéses, hogy miért kötünk egy olyan megállapodást egy ilyen magnitúdójú piaccal, amely pont nem tartja fontosnak azokat a vállalásokat, amiket mi magunk is megtettünk. Szóval a párizsi egyezménnyel való megfelelésről szeretnék kérdezni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: A képviselő asszonynak egy mondatrészére szeretnék ráerősíteni, hogy tényleg miért kötjük meg. Tehát mi ennek az indítéka? - ha esetleg valami belső kulisszatitkot megtudhatunk. Tehát mi az érv? Parancsoljon!

Válaszok

DR. ÖKRÖS OSZKÁR helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen. Az Európai Bizottság indokolása szerint itt egy olyan több százmilliós piacról van szó, ahová az európai export, elsősorban az iparcikkek exportja az európai vállalkozások részére jelentős bevétellel járna, a másik oldalról pedig több milliárd eurónyi vámot takarítana meg az Európai Unió. Ez az indoka annak, hogy miért igyekszik az Európai Unió szabadkereskedelmi megállapodást kötni a Mercosur-országokkal, és ez még önmagában rendben is van.

Azonban az, hogy ezeket a veszélyeket, ahogy a képviselő asszony is utalt rá, olyan körülmények között, hogy sem a klíma-, sem a növényvédelmi, sem semmilyen előírásoknak nem felel meg, kizárólag a termőföld korlátozottsága miatt az Egyesült Államok által termelt, GMO után elmaradó mennyiségű mezőgazdasági termékek korlátlan beáramlása sérti azokat az elveket, amelyeket már jó régóta, de legkésőbb a francia elnökség által az EU zászlajára tűzött ekvivalenciaelvek vagy reciprocitáselvek miatt, illetve ennek megfelelően Magyarország sem támogat. Ez azt jelenti, hogy a harmadik országokban folytatott termelésnek és az ott előállított termékeknek is, amennyiben ezek az Európai Unió területére érkeznek, meg kell felelniük az európai uniós előírásoknak. Ezt úgy Dél-Amerika, mint Ukrajna és egyáltalán minden harmadik ország tekintetében - Franciaországgal szövetségben - maximálisan támogatjuk, így minden olyan előírást és minden olyan egyezmény betartását, amely az európai gazdák és az európai mezőgazdaság számára kötelező, és támogatjuk, hogy a harmadik országok részére is terjesszék ki.

Azonban itt technikailag nem az egyezmény újranyitására van szó, tehát a felek már biztos, hogy nem fognak újra leülni a tárgyalóasztalhoz, hiszen az Európai Bizottság, ahogy jeleztem, egyoldalúan kereskedelempolitikai, azaz tisztán kizárólagos európai uniós hatáskörbe tartozó egyezményként értékelte a megállapodást. Ellenben talált egy olyan jogi megoldást, amelyben a megállapodásba már belefoglalt védintézkedési kitételnek egy tulajdonképpen végrehajtási jogszabályát terjesztette elő október elején, és ahogy mondtam, ennek a tartalma fogja eldönteni azt, hogy ha kétoldalú védintézkedésekre van lehetőség, és a kétoldalú védintézkedéseket az Európai Unió egy saját jogszabályban kívánja megállapítani, az akár megfelelő garanciákat is jelenthet a mezőgazdaság, illetve a mezőgazdasági termelők számára.

Nem szeretnék egy újabb témát kinyitni, de azért azt megemlítem, hogy az úgynevezett DCFTA, tehát az Európai Unió és Ukrajna közötti átfogó

szabadkereskedelmi megállapodás tekintetében hasonló intézkedési mechanizmusok bevezetését szorgalmaztuk, azonban az Európai Bizottság ettől mereven elzárkózott.

ELNÖK: Köszönjük szépen helyettes államtitkár úr munkáját előterjesztőként mindhárom napirendi pontnál.

Szeretném tájékoztatni önöket, hogy bizottságunk következő ülésére november 3-án, hétfőn 13 órától kerül majd sor, Navracsics Tibor közigazgatási és területfejlesztési miniszter éves meghallgatására is sor kerül majd ezen az ülésen, valamint egyeztetési eljárásra a kiutasítási eljárásokkal kapcsolatban.

Az ülés berekesztése

Mindenkinek köszönöm szépen a mai munkáját. A bizottság ülését bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 08 perc)

Tessely Zoltán
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Vicai Erika és Farkas Cecília